

Bruksela, 15 marca 2022 r.
(OR. en)

7101/22

CCG 15

WYNIK PRAC

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Delegacje

Nr poprz. dok.: 6500/22 ADD 1 CCG 7

Dotyczy: Konkluzje Rady w sprawie kredytów eksportowych

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie kredytów eksportowych, zatwierdzone przez Radę (do Spraw Gospodarczych i Finansowych) na 3855. posiedzeniu 15 marca 2022 r.

RADA UNII EUROPEJSKIEJ:

I. Wprowadzenie i uwagi ogólne

1. **PODKREŚLA**, że oficjalnie wspierane kredyty eksportowe¹ mają kluczowe znaczenie dla osiągnięcia priorytetowych celów polityki dla Unii Europejskiej (UE) i jej państw członkowskich. Cele te obejmują budowanie silnej Europy przemysłowej, przy jednoczesnym zapewnieniu przejścia na niskie emisje gazów cieplarnianych. Ściślej rzecz ujmując, oficjalnie wspierane kredyty eksportowe mają zasadnicze znaczenie dla globalnej konkurencyjności przemysłowej Europy, ponieważ wspierają europejskie przedsiębiorstwa w konkutowaniu o zamówienia i projekty poza UE, zapewniając tym samym miejsca pracy i wzrost gospodarczy, w tym dla małych i średnich przedsiębiorstw, we wszystkich państwach członkowskich UE. Zapewniając równe warunki działania globalnie, oficjalnie wspierane kredyty eksportowe pomagają promować ściślejszą współpracę przemysłową i szybszy rozwój nowych kluczowych sektorów w UE. Ponadto zapewniają one lepszą konektywność globalną. Oficjalnie wspierane kredyty eksportowe mają również kapitalne znaczenie dla umożliwienia państwom członkowskim UE finansowania zielonej transformacji i wspierania projektów zrównoważonych środowiskowo.

¹ W tekście termin „oficjalnie wspierane kredyty eksportowe” odnosi się do kredytów eksportowych, które wchodzą w zakres Porozumienia OECD w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych.

2. ZAZNACZA, że oficjalnie wspierane kredyty eksportowe są udzielane przez państwa członkowskie UE i agencje kredytów eksportowych (ECA), a kredyty te okazały się bardzo pomocne we wspieraniu konkurencyjności eksportu UE. Oficjalnie wspierane kredyty eksportowe znajdują się jednak pod presją szybkich zmian w gospodarce globalnej i napięć w ramach wielostronnych. Ponadto oficjalnie wspierane kredyty eksportowe pochodzące od państw członkowskich UE są w wysokim stopniu regulowane, w szczególności w ramach Porozumienia OECD w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych („Porozumienie OECD”) i rozporządzenia (UE) nr 1233/2011. Odnosne zasady nie zostały wystarczająco zmodernizowane, biorąc pod uwagę ewolucję globalnych łańcuchów wartości i międzynarodową konkurencję ze strony krajów nienależących do OECD. ODNOTOWUJE, że pomimo większych postępów w negocjacjach w sprawie Porozumienia OECD, zasady te nadal nie nadążają za tempem, którego wymagają zarówno zmieniające się otoczenie gospodarcze, jak i okoliczności klimatyczne.
3. ZAUWAŻA, że unijne agencje kredytów eksportowych ściśle współpracują z rynkiem prywatnym i dążą do ściślejszej współpracy między sobą w UE, a także z innymi podmiotami udzielającymi wsparcia finansowego (inwestycje i rozwój) w UE, zgodnie z ich odpowiednimi celami i uprawnieniami.
4. UZNAJE rolę oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych w promowaniu i wspieraniu zmiany modeli inwestycyjnych w kierunku projektów neutralnych dla klimatu i odpornych na zmianę klimatu; PRZYWOŁUJE konkluzje Rady z dnia 5 października 2021 r. w sprawie finansowania działań w związku ze zmianą klimatu, w których Rada wzywa „agencje kredytów eksportowych, które jeszcze tego nie uczyniły, by wyznaczyły ambitne terminy przyjęcia strategii dostosowania do porozumienia paryskiego przed COP26 oraz by uruchomiły zwiększone finansowanie działań w związku ze zmianą klimatu, również z sektora prywatnego”. PODKREŚLA, że jeżeli oficjalnie wspierane kredyty eksportowe mają odgrywać rolę w zielonej transformacji, zmiana przepisów musi nastąpić jak najszybciej.

5. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE fakt, że wiedza na temat oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych stopniowo rośnie w UE, oraz postępy w stawianiu czoła nowym wyzwaniom, w tym wkład w gospodarczą reakcję na pandemię koronawirusa².
6. POPIERA plan działania opracowany w lipcu 2020 r. przez *Export Finance Lab Think Tank*³ (ExFi Lab – ośrodek analityczny ds. finansowania eksportu) wraz z białą księgą w sprawie publicznego finansowania eksportu w UE. ZGADZA SIĘ z trzema kierunkami działania i zaleceniami politycznymi dotyczącymi dalszych działań, a mianowicie: należy opracować kompleksową strategię UE na rzecz publicznego finansowania w odniesieniu do eksportu, handlu i inwestycji; należy przejąć inicjatywę i zaangażować kluczowych dostawców oficjalnego finansowania w kształtowanie globalnego zbioru zasad dla publicznego finansowania eksportu; należy opracować strategię na rzecz specjalnego wykorzystania finansowania eksportu w celu wsparcia uruchamiania kapitału na potrzeby zielonej transformacji. WYRAŻA gotowość do realizacji tych trzech głównych celów.
7. PODKREŚLA, że UE i jej państwa członkowskie powinny zatem odgrywać wiodącą rolę w dostosowywaniu oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych, aby sprostać tym zmieniającym się wyzwaniom.

II. Unijny pakt klimatyczny na rzecz finansowania eksportu

8. UZNAJE rolę oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych w promowaniu i wspieraniu zmiany w zakresie inwestycji w kierunku projektów neutralnych dla klimatu i odpornych na zmianę klimatu. ZAUWAŻA potrzebę odpowiedniego dostosowania polityk dotyczących kredytów eksportowych w kontekście działań służących ograniczeniu wzrostu średniej temperatury na świecie do 1,5°C powyżej poziomu sprzed epoki przemysłowej. PODKREŚLA, że takie dostosowanie polityk eksportowych łączyłoby środki mające na celu stopniowe wycofywanie wsparcia dla projektów w sektorze energii z paliw kopalnych zgodnie z pkt 11 i 12, zachęty do zwiększenia wsparcia dla projektów zrównoważonych środowiskowo oraz większą przejrzystość w celu monitorowania postępów.

² Zob. w załączniku „Sprawozdanie na temat rozwoju sytuacji w zakresie unijnego systemu finansowania eksportu w 2021 r.”

³ Członkami ExFi Lab są eksperci z Austrii, Belgii, Danii, Niemiec, Finlandii, Francji, Włoch, Niderlandów, Słowacji, Szwecji, Komisji UE i Rady UE.

9. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE długo oczekiwane porozumienie osiągnięte w październiku 2021 r. w sprawie zakończenia wspierania w ramach Porozumienia OECD kredytów eksportowych dla elektrowni wytwarzających energię z węgla o nieobniżonej emisji.
10. UZNAJE najnowsze dowody naukowe dotyczące zmiany klimatu, w tym wnioski Międzyrządowego Zespołu ONZ ds. Zmian Klimatu (IPCC) oraz sprawozdanie Międzynarodowej Agencji Energetycznej (MAE) „Net Zero by 2050” (zeroemisyjność netto do 2050 r.), które wyraźnie wskazują na potrzebę ograniczenia nie tylko węgla, ale również innych paliw kopalnych.
11. WZYWA Komisję do rozpoczęcia dyskusji z uczestnikami Porozumienia OECD w celu osiągnięcia porozumienia w sprawie zakończenia udzielania oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych na projekty w sektorze energii z paliw kopalnych, nie tylko w odniesieniu do węgla, ale także na projekty związane z ropą naftową i gazem ziemnym, chyba że występują ograniczone i jasno zdefiniowane okoliczności zgodne z limitem ocieplenia o 1,5°C i celami porozumienia paryskiego.
12. W oczekiwaniu na wynik takiej dyskusji na szczepku OECD, ZAPOWIADA, że państwa członkowskie zamierzają niniejszym do końca 2023 r. określić w swoich krajowych politykach swoje własne, oparte na naukowych podstawach terminy zakończenia udzielania oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych na projekty w sektorze energii z paliw kopalnych⁴, chyba że występują ograniczone i jasno zdefiniowane okoliczności zgodne z limitem ocieplenia o 1,5°C i celami porozumienia paryskiego.
13. WZYWA do wprowadzenia do Porozumienia OECD mechanizmów finansowych zachęcających do realizacji projektów zrównoważonych środowiskowo; na przykład niższych zaliczek, dłuższych terminów zapadalności lub szczególnej opartej na analizie ryzyka korekty składek; UZNAJE unijną systematykę, w wersji mającej dotychczas zastosowanie, za odpowiedni punkt odniesienia do celów identyfikacji projektów zrównoważonych środowiskowo.

⁴ Mianowicie projekty dotyczące poszukiwania, produkcji, transportu, magazynowania, rafinacji, dystrybucji węgla, surowej ropy naftowej, gazu ziemnego, jak również na wytwarzanie energii elektrycznej z węgla o nieobniżonej emisji.

14. SYGNALIZUJE gotowość państw członkowskich do wzbogacenia ich rocznych sprawozdań dla Komisji na mocy załącznika I do rozporządzenia (UE) nr 1233/2011 o ukierunkowany na klimat przegląd ich odnośnych działań w zakresie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych, w podziale na sektory, stosownie do wspólnie uzgodnionej metodyki, która zostanie zdefiniowana do końca 2023 r.

III. Globalne równe warunki działania a modernizacja Porozumienia OECD

15. PRZYPOMINA, że OECD stanowi forum dla utrzymania, rozwijania i monitorowania zasad finansowych dotyczących kredytów eksportowych, określonych w Porozumieniu OECD i w ramach Porozumienia WTO w sprawie subsydiów i środków wyrównawczych. Porozumienie OECD określa najkorzystniejsze warunki finansowe, jakie uczestnicy mogą oferować przy udzielaniu oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych.
16. OCENIA, że Porozumienie OECD jest coraz bardziej zagrożone ze względu na finansowanie zapewniane przez kraje nienależące do OECD, które nie są związane Porozumieniem. UZNAJE, że konkurencja spoza Porozumienia OECD rośnie i stanowi wyzwanie nie tylko dla UE i jej państw członkowskich, ale również dla całej OECD. UBOLEWA, że pomimo wielu lat negocjacji międzynarodowa grupa robocza ds. kredytów eksportowych nie była w stanie uzgodnić szerszych wspólnych zasad finansowych dla oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz że negocjacje zostały zawieszone w oczekiwaniu na konsensus w sprawie podstawowych elementów ewentualnych takich zasad.
17. Z APROBATĄ PRZYJMUJE nowy impuls między uczestnikami, aby przyspieszyć modernizację Porozumienia OECD. PRZYWOŁUJE wspólne ramy modernizacji Porozumienia OECD uzgodnione przez uczestników w październiku 2020 r. i POPIERA trwające prace nad priorytetami modernizacji.

18. **PODKREŚLA** ambicję UE, by wspierać proces modernizacji Porozumienia OECD, aby uniknąć utrudnień spowodowanych przestarzałymi ramami dla oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych. **KŁADZIE NACISK** na fakt, że w interesie UE leży, by modernizacja, o której uczestnicy zaczęli dyskutować w 2019 r., wkrótce zaczęła przynosić rzeczywiste rezultaty.
19. W oczekiwaniu na modernizację **SYGNALIZUJE** gotowość państw członkowskich do wykorzystania wszelkich dostępnych im środków w obrębie ram prawnych Porozumienia OECD, aby zwiększyć swoją konkurencyjność. Ściślej rzecz ujmując, utrzymując wysoki poziom zaangażowania w proces modernizacji Porozumienia OECD, państwa członkowskie są gotowe skorzystać z zawartej w Porozumieniu klauzuli dotyczącej dopasowania (ang. matching clause) i w tym celu zbadać sposoby poprawy współpracy i zwiększenia przejrzystości między państwami członkowskimi i między uczestnikami Porozumienia OECD przy dopasowywaniu do konkurujących ofert państw niebędących uczestnikami Porozumienia.
20. **WYRAŻA** gotowość, w przypadku gdyby tempo postępów wśród uczestników w zakresie modernizacji nie było zadowalające, do przeanalizowania możliwości ponownego skoncentrowania się na europejskich interesach strategicznych i przemysłowych oraz najlepszego sposobu, by służyć tym interesom niezależnie.

IV. Strategia UE dotycząca kredytów eksportowych

21. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE komunikat Komisji z dnia 18 lutego 2021 r. dotyczący przeglądu polityki handlowej, w którym to komunikacie Komisja zobowiązała się, że „zbada możliwości w zakresie opracowania strategii UE dotyczącej kredytów eksportowych”, co obejmie unijny instrument kredytów eksportowych oraz większą koordynację narzędzi finansowych UE.
22. WYRAŻA poparcie dla przeanalizowania możliwości zwiększonej koordynacji i ustanowienia unijnego instrumentu kredytów eksportowych jako uzupełnienia krajowych instrumentów kredytów eksportowych, pomocy rozwojowej oraz wsparcia inwestycyjnego zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym, a zwłaszcza względem ISWMR. ODNOTOWUJE, że prace Komisji nad większą koordynacją unijnych narzędzi finansowych posuwają się naprzód, i apeluje o szybkie postępy w realizacji tego celu.
23. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE realizowane w imieniu Komisji studium wykonalności w zakresie strategii UE dotyczącej kredytów eksportowych; UWAŻA, że to studium wykonalności stanowi okazję do przeprowadzenia kompleksowej diagnozy potrzeb eksporterów z UE oraz wartości potencjalnej interwencji na szczeblu UE; PRZYJMUJE DO WIADOMOŚCI, że państwa członkowskie i odpowiednie zainteresowane strony będą zaangażowane w fazę diagnozy i w opracowywanie wszelkich reakcji politycznych.
24. PODKREŚLA, że przy opracowywaniu wszelkich możliwych instrumentów UE należy skupić się na usuwaniu niedoskonałości rynku i luk instytucjonalnych oraz na możliwych cennych synergiiach w krajobrazie UE w kontekście udzielenia oficjalnego wsparcia; WZYWA Komisję do zidentyfikowania takich niedoskonałości i luk, przy uwzględnieniu jednocześnie kredytów eksportowych, jak i narzędzi finansowania rozwoju.

25. ZWRACA UWAGĘ na różne zdolności krajowych agencji kredytów eksportowych w zakresie podejmowania ryzyka oraz na to, w jaki sposób można je poprawić, np. dzięki podziałowi ryzyka poprzez reasekurację, a także na zachowanie banków komercyjnych polegające na zmniejszaniu ryzyka w zakresie udzielania kredytów niektórym sektorom lub krajom, które to zachowanie ma zdecydowany wpływ na handel.
26. PRZYWOŁUJE konkluzje Rady z dnia 12 lipca 2021 r. pt. „Globalnie połączona Europa”, w których podkreślono, że UE musi stosować podejście geostrategiczne i globalne. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE komunikat Komisji z dnia 1 grudnia 2021 r. pt. „Strategia Global Gateway”. ZWRACA UWAGĘ na doświadczenie i kluczową rolę krajowych agencji kredytów eksportowych w uruchamianiu kapitału prywatnego i zainteresowanych stron niezbędnych do pomyślnej realizacji unijnej strategii Global Gateway.
-